

Danmarks
Naturfrednings
forening

Referat af HB-møde

Hovedbestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Date	18-09-2026
Time	09.30 – 15.30
Location	Fælledvej 12, 2200 København N, "Folkesalen"
Deltagere	<i>Sebastian Jonshøj, Martin Vestergaard, Mads Gammelgaard, Malik Jim Riishøj, Maria Mosegaard Mortensen, Christian Prip, Mikkel Ejsing, Jørn Jepsersen (punkt 1-2), Susanne Ogstrup og Michael Løvendal Kruse</i>
Afbud	<i>Christian Prip</i>
Sekretariat	<i>Lars Midtiby, Mikkel Havelund, Jon Burgwald, Luise Sanderhoff Østerlund, Ida Marxen Søndergaard, Søren Møllerup Dawe og Rikke Friis Højland</i>

1 - Drøftelse af den aktuelle politiske situation

**Lars Midtiby,
Sebastian Jonshøj**

Lars og Sebastian udlægger den aktuelle politiske situation i et DN-perspektiv til drøftelse i HB.

HB drøftede regeringsgrundlaget og efterårets store politiske sager, herunder Tange-sagen.

2 - Danmarks Naturfond og DN

**Søren M. Dawe,
Luise Østerlund,
Lars Midtiby**

Punktet er fortroligt.

Beslutning

HB besluttede at indstille til REP, at DN overtager driften af Naturdestination Skovsgaard i 2027 under forudsætning af, at der arbejdes på at kvalificere beslutningen om et endeligt projekt. Beslutningen indebærer, at der skal findes 0,5 mio. mere i budgettet for 2027.

Referat kun til HB:

Lars opridsede mulighederne. Fonden har givet klart udtryk for, at de ikke kan gennemføre udviklingsprojektet og ønsker, at DN overtager driften. Der blev orienteret om en mulighed for at DN overtager driften i ét år, mens den langsigtede beslutning afklares. Uanset beslutningen i dag skal sagen forelægges repræsentantskabet.

HB drøftede argumenter for og imod, herunder:

- Det taler for, at man holder Naturdestination Skovsgaard i live og undgår at lukke en mulighed, som senere kan være vanskelig at genåbne.
- Et overgangsår kan samtidig bruges til at undersøge forskellige modeller for drift og organisering og til at få et bedre grundlag for den langsigtede beslutning.
- Naturdestination Skovsgaard sender et stærkt signal om, at DN ikke alene støtter biodiversitet, men også er villig til selv at gennemføre konkret naturforvaltning.

Omvendt blev der rejst en række betænkeligheder ved at overtage projektet.

- Det grundlæggende spørgsmål er, om DN strategisk bør drive denne type virksomhed, og om projektet passer ind i organisationens formål og kommende strategi.

- Der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt HB grundlæggende tror på idéen, og om projektet risikerer at blive en økonomisk og ressourcemæssig belastning for organisationen. Det blev understreget, at projektet ikke må ske på bekostning af understøttelsen af afdelinger og aktive medlemmer.
- Det blev fremhævet, at projektet ikke blot består af ét enkelt initiativ, men af flere forskellige projekter, hvilket øger kompleksiteten.
- Der blev sat spørgsmålstegn ved, om de samme ressourcer kan skabe større naturmæssig effekt andre steder.

HB pegede på, at der er behov for at få afklaret de juridiske og skattemæssige konsekvenser ved det store driftsprojekt samt at få flere scenarier på banen, herunder innovation ift. modeller. Det er også centralt at afklare, om projektet reelt er strategisk rigtig for DN. Hvis repræsentantskabet godkender en etårig forlængelse, kan den større og mere permanente beslutning træffes efterfølgende på et mere oplyst grundlag. Flere gav udtryk for, at de ønskede at sige nej, men var klar til at følge flertallet. Flertallet ønskede at indstille til REP at overtage driften i 2027, hvilket hele HB bakkede op om. Der var enighed om, at der er behov for en mere langsigtet beslutning senest om et år.

3

3 - Kvartalsregnskab Q2

**Luisse Sanderhoff
Østerlund**

HB skal godkende kvartalsregnskab for andet kvartal.

Beslutning:

HB godkendte kvartalsregnskabet.

Referat:

Sekretariatet orienterede om, at økonomien overordnet udvikler sig positivt. Indtægterne kommer primært fra medlemmer, arv, fondsprojekter og finansielle indtægter.

Forskydningerne i udgifter vedrører hovedsageligt periodiseringer, som forventes at udligne sig gennem året.

HB spurgte til, om det forventes, at der vil blive anvendt flere midler i årets resterende måneder, da omkring halvdelen af budgettet på nuværende tidspunkt er anvendt.

Sekretariatet oplyste, at forventningen er, at regnskabet samlet set vil balancere med budgettet.

Der blev desuden spurgt til, hvordan arv indgår i budgettet. Sekretariatet præciserede, at budgettet indeholder et skøn over arveindtægter baseret på kendte arvesager, samt et yderligere forventet beløb.

HB udtrykte opbakning til det konservative budgets skøn, men udtrykte ærgrelse over, at det var nødvendigt at opsiges medarbejdere i 2025.

4 - Ekstra investering i fundraising

Luise S. Østerlund

Det indstilles, at HB beslutter at disponere 1 mio. ekstra i fundraising/medlemshvervning i 2026.

Beslutning

HB godkendte indstillingen.

Referat

HB udtrykte opbakning til at investere i privat fundraising via eksisterende kanaler. HB udtrykte samtidig interesse for at udvide metoderne, så der hverves på nye og anderledes måder, blandt andet fordi organisationen har gode resultater med fundraising. Samtidig blev der peget på, at mediebilledet er under forandring, og at DN derfor skal forstå udviklingen og være klar til at tilpasse sine måder at kommunikere og hverve medlemmer på.

HB drøftede, om nogle af midlerne kunne bruges til at styrke afdelingerne eller til at skabe mere synlighed og gennemsigtighed ift. processer og beslutninger, så flere føler sig involveret og foreningsdebatten styrkes.

Sekretariatet bemærkede, at investeringer i det lokale arbejde og organisatorisk udvikling er relevante, og at der gennem overskudsdisponeringen er afsat ekstra midler til formålet, herunder 0,5 mio. kr. til lokalt udviklingsarbejde samt afsat flere midler til projektpulje og børneaktiviteter. Den ekstra investering i fundraising vurderes at være en god investering, som på sigt giver flere midler til andre organisatoriske aktiviteter. Samtidig bemærkede sekretariatet, at der er meget, der tyder på, at der igen i 2027 bliver mulighed for at foretage en overskudsdisponering, hvor den organisatoriske understøttelse kan styrkes yderligere.

5 - Forberedelse af REP E2026

Rikke Friis Højland

HB skal godkende dagsorden og budget for efterårets digitale repræsentantskabsmøde.

5.1 - Dagsorden for REP 2026-2

Rikke Friis Højland

HB skal godkende forslag til dagsorden for efterårets digitale repræsentantskabsmøde.

Beslutning:

HB godkendte forslaget til dagsorden.

Referat:

- HB havde følgende kommentarer:
- Opmærksomhed på, om Skovsgaard-punktet er lidt for kort, dog samtidig fokus på, at det digitale møde ikke bliver for langt.
- Godt at det er rent digitalt i stedet for hybridmøde.
- Beskrivelsen af Skovsgaardpunktet er vigtig i både overskrift og beskrivelse i dagsorden. Det skal fremgå tydeligt, at beslutningen ikke drejer sig om det endelige projekt.
- Opmærksomhed på formen. Overvej diskussionsforum/ break out rooms, så flere kommer til orde.
- Husk disclaimer fra dirigent om at dem, der har fået ordet én gang ikke nødvendigvis kan komme til orde igen.
- Ønske om teknikker som styrer, at kun én taler ad gangen.

5.2 - Budget 2027

Luise S. Østerlund

HB skal godkende forslag til budget 2027, forud til udsendelse til organisationen.

Beslutning:

HB godkendte forslag til budget 2027.

Referat:

HB havde følgende kommentarer til resultatet:

Der blev peget på vigtigheden i at formidle, at der er en overskudsdisponering, når der er underskud. Det er svært at forstå.

Der blev spurgt ind til den økonomigruppe, som er blevet nedsat mhp. inddragelse og formidling af budget og regnskab. Sekretariatet svarede, at de har mødtes to gange og på den baggrund bl.a. har lavet en ny kolonne, og de har været med til at kvalificere budgettet.

HB ønsker at få en update på fondsprojekter, herunder det nye Center for børn og natur, og drøfte om der kan skabes større synergi mellem projekter og netværk/afdelinger. Der blev spurgt, hvordan projekter og fonde udvælges, og sekretariatet svarede, at fondsprojekter skal omkring ledergruppen med et pitch, hvor man skal forholde sig til strategien.

6 - Strategi

**Søren Møllerup
Dawe, Lars Midtby**

HB skal drøfte og give input til det foreløbige arbejde med strategien.

Beslutning:

HB godkendte den nye strategiske ramme.

HB havde følgende bemærkninger:

- Forslag om at tage mobilisering ud af titel, så det hedder "Fællesskaber og engagement"
- Naturforbundethed er moderne, det skal vi holde fast i.
- "Politisk interessevaretagelse" er lidt kedeligt som overskrift.
- Overskriften "Frivillige og aktive" mangler fokus på lokale fællesskaber.

HB lavede gruppearbejde om de tre indsatsområder.

Input fra gruppedrøftelser

Politik:

- Fælles, nye politiske dagsordener, proaktivt lokalpolitisk arbejde, "naturen som folkesag"
- Strategisk planlægning af de store folkesager/nye flagskibe
- Løfte blikket (fx 100 års perspektiv)
- Vi skal høste frugterne af vores arbejde og implementere store aftaler. Kræver mange ressourcer at sikre, at man indkasserer sejre fra de aftaler
- Forståelse af faktuelle forhold og magtstrukturer
- Det lokale skal løftes - vi skal tilbyde et løft. Og vi skal turde udfordre lokalafdelinger.
- Være relevante med nye politiske sager og samtidig implementere. Det er en udfordring, men også spændende – fra at sætte dagsorden til implementering.
- Vi skal etablere en ny stor dagsorden efter drikkevand inden næste valg, som vi ellers har brugt 10 år på

Fællesskaber, engagement og mobilisering

- Mangfoldighed – mangfoldige aktiviteter, som giver lyst til at være med. Events er også en vej ind. Man behøver ikke at forpligte sig til mange timer, før det er godt nok
- Mangfoldig kultur: rummelighed, folkelig organisation med plads til at tage imod mange forskellige typer samtidig med og at vi passer dem, vi har. Der findes ikke kun en DN'er.
- Arbejde med at være mere utraditionelle i samarbejder og aktiviteter, tænke ud af boksen.
- Fortsat fokus på at vokse som forening.
- Evt. tilføjelse af diversitet/ mangfoldighed i overskriften
- At blive aktiv skal ikke være et bjerg, der skal bestiges. Det skal være en rutsjebane, hvor man bare glider med.

Naturforbundethed

- Menneskets naturforbundethed er en forudsætning for, at vi kan lykkes med at få en rigere natur
- Ret til at opleve natur for alle, tilgængelighed
- Behov for at rebrande naturen – sommer med dræber-gopler, "larven fra helvede"
- Naturen har ret til at være der og er fed i sig selv og giver et rigt liv. Det skal ikke være pba. egennytte.
- Citatet "Vi kæmper for noget, der er mindre end os selv" er godt i den sammenhæng

7

7 - Ny præsident i DN

**Rikke Friis Højland,
Lars Midtiby**

HB skal godkende procesplan og arbejdsbeskrivelse.

Beslutning:

HB godkendte proces og arbejdsbeskrivelse.

Referat:

Vedtægterne vedr. det scenarie, at en præsident går af midt i sin valgperiode, kan med fordel præciseres næste gang vi åbner op for vedtægterne. Der står kun noget om mistillid. HB peger på, at det også kan overvejes at åbne op for bestemmelserne ift. valgbarhed for præsident.

Det blev nævnt, at man kan stille op til præsidentvalget gennem en lokalafdeling, men så skal man vælges ind på efterårets årsmøder samt have været medlem i mindst 2 måneder før årsmødet.

HB havde følgende kommentarer til procesplanen:

Obs på lokation ift. bålseance på Vingsted.

Obs. på at flere måske har lyst til at komme fredag. Det skal meldes ud tidligt.

Obs. på at være klar med kommunikation før REP-mødet

8

8 - HB's mødekalender for 2027

Rikke Friis Højland

HB skal godkende mødekalender for 2027.

HB havde følgende ønsker til ændringer. Den reviderede mødekalender sendes til HB mhp. skriftlig godkendelse.

- Der afsættes et digitalt møde primo uge 18 primært mhp. at konstituere HB med ny præsident. Der er langt fra det grønne landsmøde til HB-møde i juni.
- Obs. digitalt møde i oktober dato/dag stemmer ikke.
- Marts-møde kan Michael ikke deltage. Rikke afklarer nyt bud med Michael.
- Fredag d. 5. februar ændres mødestart til kl. 12 med efterfølgende middag.
- 20. april ændres til kl. 16-17
- Seminar rykkes en uge ind i september. Det digitale møde flyttes tilsvarende.
- 5. februar og 9. december er svære for Maria. Rikke ser på alternative datoer.

9

9 - Udpegning til vildtforvaltningsrådet

HB skal beslutte at indstille to kandidater. Punktet er fortroligt.

Beslutning:

HB besluttede at følge indstillingen.

10

10 - Gensidige orienteringer

Lars Midtiby

HB og sekretariatet orienterer hinanden.

Referat

HB udtrykte stor tilfredshed og glæde over et dygtigt sekretariat, men udtrykte samtidig bekymring for understøttelsen af de lokale afdelinger grundet den midlertidige personalemæssige situation blandt organisationskonsulenterne

Der blev efterspurgt status på den Politianmeldelse, som blev indgivet i juni ifm. at der på Effektivt Landsbrugs facebookside blev fremsat dødtrusler mod HB. Sekretariatet svarede, at der ikke er nyt i sagen.

Lars gav orientering om nye fondsansøgninger, som vi har ude.

Mikkel fortalte om Center for børn og natur som får til huse i DN de næste 5 år.

Martin orienterede om, at NFU har lagt sidste hånd på anbefalinger til biodiversitetsloven og har holdt møde på Nørholm Hede, hvor de diskutererede naturpleje. Sekretariatet præsenterede her regeringens beskrivelse af signaturprojekter med et relativt lavt ambitionsniveau med mange forbehold fra regeringens side. NFU følger der nøje.

Susanne fortalte, at PFU har møde i næste uge, hvor den kommende biodiversitetslov, klimatilpasning og klagelov skal drøftes. Derudover vil de prøve at se på, hvordan Danmark så ud, hvis vi ikke havde en planlov. Planloven er konstant under pres, og vi må hele tiden give køb på mange ting, så det er et forsøg på at vende samtalen om. I Planklagenævnet er der nogle kedelige sager pt. uden natursubstans.

11

11 - Evt. og evaluering af mødet

HB evaluerede mødet og havde følgende bemærkninger:

- God workshop, dejligt stramt styret.
- Ros til mødelederen. Sebastian gjorde det godt, og det fungerede godt, at præsidenten er mødeleder.
- Hvis Sebastian ønsker en anden mødeleder, stiller Maria sig gerne til rådighed på et andet møde, så Sebastian får mere frihed.
- Der blev takket for konstruktive samtaler og god stemning
- HB roste Sebastian og Lars, som har løftet et kæmpe arbejde efter Maria blev minister og er trådt i karakter på en række væsentlige områder, hvor Maria tidligere har været.

12

12 - HB's egen tid

Der refereres ikke fra dette punkt.